

บทที่ 5
เราอยู่ได้ด้วยปาฏิหาริย์ของพระ

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ คุณแม่แบร์นาร์ด์ได้เขียนจดหมายยาวเหยียดถึงคุณแม่แซงต์ฌอง มาร์แตง โดยมีหัวข้อจดหมายลงตำบลที่ตั้งใหม่ของสำนักออร์สุลิน เป็นครั้งแรก

สถาบันของคณะออร์สุลิน: มาแตร์เคอี
529 ถนนเพลินจิต
บางกอก สยาม

ความฝันของคุณแม่เป็นจริงแล้ว แต่ก็ต้องทุ่มแรงกายแรงใจอย่างหนัก โรงเรียนเพิ่งเปิดสอนได้เพียงหนึ่งสัปดาห์ และแม้แต่ซิสเตอร์ที่อดที่สุดก็ยังคงต้องยอมรับว่าเหน็ดเหนื่อยยิ่ง ซิสเตอร์มารี เดอ ลูร์ด เขียนถึงคุณแม่แซงต์ฌอง มาร์แตง เล่าเรื่องการย้ายสำนักจากวัดกาลหว่าร์ว่า “ดิฉันจะไม่ลืมสัปดาห์ที่ผ่าน ๆ มาเลย” หลายสัปดาห์หลังจากคริสต์มาส ซิสเตอร์ทุกคนทำงาน โดยมีได้พักเตรียมการสำหรับโรงเรียนใหม่แทบไม่มีเวลาหายใจ พวกเขาต้องวุ่นอยู่กับหลักสูตรของโรงเรียนคือหลักสูตรชั้นประถม ชั้นมัธยมและอนุบาลด้วย แม้ว่าคณะออร์สุลินจ้างครูชาวไทยไว้หลายคนให้ช่วยพวกเขา แต่เธอก็ยังเหน็ดเหนื่อยจนสายตัวแทบขาด สองสามเดือนต่อมา ซิสเตอร์มารี เดอ ลูร์ดเขียนถึงคุณแม่แซงต์ฌอง มาร์แตงอีก เล่าคร่าว ๆ ถึงงานที่เธอต้องทำแต่ละวัน คือตื่นนอน 4.30 น. สอน 8.30 น. พัก 11.45 น. ถึงบ่ายโมงครึ่ง แล้วเข้าสอนจนถึง 4 โมงเย็น คือบ่ายโมงสอนดนตรี บ่าย 3 โมงสอนพิมพ์ดีด ชวเลข 4 โมงเย็นส่งเด็กขึ้นรถราง กลับมา 4.30 น. สวดรำพึง 5 โมงเย็น ฝึเด็กในห้องเรียนเด็กประจำ 5.30 น. ดูแลเด็กประจำให้อาบน้ำ 6.00 น. สวดทำวัตรและรับประทานอาหารเย็น อยู่กับเด็กประจำถึง 1 ทุ่ม เวลา 2 ทุ่ม สวดก่อนนอน

งานสอนมีเพิ่มขึ้นด้วยการมีหลักสูตรภาษาฝรั่งเศสและภาษาอังกฤษให้นักเรียนเลือก แม้เห็นชัดว่าภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่คนไทยต้องการ โดยเทียบจากมีนักเรียนเรียนภาษาอังกฤษ 43 คน แต่เรียนภาษาฝรั่งเศสเพียง 7 คน คุณแม่แบร์นาร์ด์ก็ยังไม่ยินยอมให้เป็นเช่นนั้น ท่านรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่งที่ต้องรักษาภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสให้คงอยู่ในสยาม

แต่ถ้าสถานศึกษาใหม่แห่งนี้ คือ โรงเรียนมาแตร์เคอี ที่ทุกคนเรียกขานด้วยความภาคภูมิใจก็ยิ่งเหน็ดเหนื่อยยิ่งเพียงนี้ สถานการณ์ของโรงเรียนที่วัดกาลหว่าร์ก็ยิ่งแสนสาหัส ที่นี่มีเพียงซิสเตอร์อักแนส และซิสเตอร์กาบริเอลผู้มาใหม่เท่านั้น ซิสเตอร์อักแนสผู้ซึ่งไม่เคยปรปักษ์กับเลย ได้

กล่าวในจดหมายที่เธอเขียนถึงคุณแม่แซงต์มอง มาร์แตงว่า การที่เธอเสียสละแยกกับชาวคณะสำหรับเธอ นั้นเป็น “ความปวดร้าวใจยิ่งกว่าการมีชีวิตอยู่” ชิสเตอร์กาบริเอลก็กำลังคร่ำเคร่งกับภาษาใหม่ที่เขาจะต้องรู้และดูแลเด็กกำพร้า ส่วนชิสเตอร์อีกแนสก็สอนภาษาฝรั่งเศสและคำสอนในโรงเรียนที่กำลังเติบโตใหญ่ “ไม่มีเวลาที่จะอยู่กับพระเจ้าเลยล่ะ” เธอลงท้ายจดหมาย สิ่งที่ดีที่สุดสำหรับชิสเตอร์ทั้งสองคือ พยายามยกจิตใจฝ่าเฉพาะพระพักตร์พระองค์ขณะที่เธอทำงานไปด้วย

อีกครั้งหนึ่ง ชิสเตอร์มารี เดอ ลูร์ดได้เขียนถึงสำนักเดิมของเธอที่นิวโรแชล เล่าความลำบากต่าง ๆ ที่วัดกาลหวาร์อย่างตรงไปตรงมาว่า “เป็นสภาพงานที่ไม่น่าจะทำไหว มีเด็กกำพร้า 20 คนที่ต้องเลี้ยงดู นักเรียน 64 คนเรียนที่โรงเรียน ส่วนเด็กผู้หญิงอีก 45 มาจากโรงเรียนจีนเพื่อเรียนเย็บปักถักร้อยและดนตรี ฯลฯ ที่นี่ไม่มีชิสเตอร์ที่จะดูแลงานบ้าน มีแต่เด็กกำพร้าช่วยทำงาน แต่เป็นเรื่องที่ไม่น่าพอใจ” เธอเล่าต่อไปว่า เมื่อชิสเตอร์กาบริเอลให้เด็กเหล่านี้ไปซื้อน้ำแข็ง เขาก็เดินดูคนน้ำแข็งกลับมา อีกครั้งหนึ่งชิสเตอร์กาบริเอลพบว่า เด็กเหล่านี้เอาน้ำที่เขาเพิ่งล้างมือ ไปชงกาแฟ เธอลงท้ายจดหมายว่า “ทั้งหมดนี้ทำให้ชิสเตอร์กาบริเอลแทบคลั่ง!”

มิใช่ว่าคุณแม่แบร์นาร์ดจะไม่รู้สึกถึงสภาพการณ์ของสำนักที่วัดกาลหวาร์ ท่านได้ทำสิ่งที่ท่านสามารถช่วยได้โดยไปที่นั่นทุกวันพุธ และอยู่ค้างคืนเพื่อชิสเตอร์ทั้งสองจะได้ไม่รู้สึกรำคาญ ทอดทิ้ง ที่นี่จำเป็นต้องมีชิสเตอร์มากกว่าที่มีอยู่เพียงสองคน ชิสเตอร์กาบริเอลได้เขียนถึงสำนักคณะออร์สุลินในประเทศฮอลันดาว่า ที่สำนักนั้นจะส่งชิสเตอร์มาช่วยทำงานบ้านสักคนได้หรือไม่ เพื่อช่วยที่วัดกาลหวาร์ และชิสเตอร์มารี เดอ ลูร์ดก็เขียนถึงคณะออร์สุลินที่เมืองเนบราสก้า ทางตะวันตกของสหรัฐอเมริกาเพื่อดูว่า เธอจะสามารถทำให้ใครสักคนที่นี่สนใจมาสยามหรือไม่ คุณแม่แบร์นาร์ดอธิบายว่า ไม่ใช่แต่ตัวท่านเองที่เป็นทุกข์จากงานล้นมือ แต่ตัวท่านเองก็ไม่อาจทนเห็นชิสเตอร์สาว ๆ เหล่านี้ต้องแบกรับภาระอันหนักหน่วงหนัก ถึงกระนั้นท่านก็ยังเสริมว่า “ดิฉันไม่รู้สึกละอายใจที่มาทำงานก่อตั้งสำนักหรือการขยายงานต่อไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องทำโดยอาศัยความนับนอบและการคิดถึงอนาคต เพราะดิฉันแน่ใจว่าพระเจ้าจะทรงช่วยเรา”

ความต้องการบุคลากรมีมากขึ้นขณะที่โรงเรียนมาแต่ร์เคอเป็นที่รู้จัก โรงเรียนเริ่มรับนักเรียนจากครอบครัวในระดับที่คุณแม่แบร์นาร์ดอธิบายว่า เป็น “ชนชั้นผู้ดี” ท่านยินดีที่ได้รับสมัครเปลา รอสซี (Paola Rossi) บุตรสาวของรัฐมนตรีชาวอิตาลีมาเรียนที่นี่ เธอประสงค์จะเรียนดนตรีและภาษาอิตาลี โรงเรียนได้รับคำร้องขอหลายรายขอเรียนไวโอลิน คุณแม่ได้ตอบอย่างพอเอาตัวรอดไปพลางว่า “ครูที่จะสอนไวโอลินยังมาไม่ถึง” คุณแม่ได้เขียนถึงกรุงโรมตอนปลายเดือนกุมภาพันธ์ว่า “เรากำลังทำสิ่งที่ไม่น่าทำต่อโรงเรียนเซนต์โยเซฟที่เอาครูไวโอลินและไวโอลินของเธอมาสอนที่โรงเรียนของเรา เพราะเวลานั้นเรายังไม่มีครูหรือไวโอลินที่จะสอนวิชานี้”

โชคที่บรรดาชิสเตอร์มีช่วงหยุดพักจากการปีนเขาเรียน หกสัปดาห์หลังจากวันขึ้นปีใหม่ของสยามซึ่งเวลานั้นเป็นวันที่ 1 เมษายน แต่ตามที่ชิสเตอร์มารี เดอ ลูร์ดเขียนถึงบิดามารดาของเธอ เธอกล่าวว่า “อย่างไรก็ตาม ช่วงหยุดพักในงานธรรมทูตไม่มีความหมายเช่นเดียวกับวันหยุดใน

ประเทศของเรา เราต้องขนของเป็นครั้งสุดท้าย ย้ายเครื่องเรียน ทำความสะอาด เย็บผ้า เวลาที่มีอยู่หมดไปกับการเตรียมการสอน วางหลักสูตรเรียนภาษาไทย สอนพิเศษภาษาอังกฤษ ฯลฯ”

ตลอดเวลาเหล่านั้น คุณแม่แบร์นาร์ด์สามารถประเมินผลการทำงานของคุณแม่ได้ ทุกคนมีใจเอื้อเพื่อ ศรัทธาและมุ่งภวานาก้จริง แต่ดูเหมือนบางคนยังไม่เหมาะสมกับงานที่เธอถูกมอบให้ทำ ซิสเตอร์มารี ชาญ แตร์ราส ซึ่งมีอายุมากกว่าซิสเตอร์อื่นเล็กน้อย มักรู้สึกว่าการเป็นกรรมทูตนี้ลำบากมากซิสเตอร์มาเรีย ลูอิซา เยมินาติ รับหน้าที่สอนภาษาอังกฤษ แต่คุณแม่แบร์นาร์ด์เขียนรายงานว่า “เธอไม่อาจทำหน้าที่เป็นครูสอนภาษาอังกฤษ ไม่ได้จริง ๆ เธออาจเป็นผู้ช่วยสอนได้บ้างแต่ไม่มากไปกว่านั้น เธอเป็นซิสเตอร์ที่ดีคนหนึ่งแต่การออกเสียงภาษาอังกฤษใช้ไม่ได้! เราไม่ควรให้ผู้ที่ไม่เหมาะสมมาช่วยงานในโรงเรียน...” ซิสเตอร์มารี เทเรส ถูกกำหนดให้สอนภาษาอังกฤษแก่เด็กเล็ก ๆ แต่แม่เป็นงานรับผิดชอบเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ดูเหมือนเป็นเรื่องหนักหนาเกินกว่าเธอจะรับทำได้อย่างสงบ ความร้อนใจกังวลแบบเดิม ๆ ทำให้ตำแหน่งอธิการินีของเธอเป็นตำแหน่งที่ยากยิ่งยังครอบงำเธออยู่ คุณแม่แบร์นาร์ด์กล่าวว่า “ซิสเตอร์มารี เทเรสทรมานใจมากจากความกลัวนั้นกลัวนี้ แม่เธอจะกล่าวว่าเธออยู่ที่นี้มีความสุขดี” ซิสเตอร์มารี เทเรสเองก็รู้ตัวว่า เธอเป็นทุกข์เป็นร้อน ไปเอง ต่อมาเธอได้เขียนถึงคุณแม่แซงต์ฌอง มาร์แตงว่า “ดิฉัน ไม่ปกปิดความจริง ขอเรียนคุณแม่ว่า ดิฉันหมดกำลังต่อภาระหน้าที่เหล่านี้ ดิฉัน ได้สำนึกและขอมอบตัวอย่างสมบูรณ์แต่พระแม่มาเรีย”

อย่างไรก็ตาม ปัญหาใหญ่ที่สุดของคุณแม่แบร์นาร์ด์คือ ซิสเตอร์ลอเรนซินา เบลทอติ ซึ่งมาถึงสยามใหม่ ๆ เมื่อเดือนพฤศจิกายนนี้เอง จิตใจของเธอดูเหมือนเต็มไปด้วยความว้าวุ่น เธอไม่รู้ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศสหรือภาษาไทยเลย ไม่เพียงแต่เธอไม่สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำต่าง ๆ เธอยังแยกตัวโดดเดี่ยวจากชาวคณะอย่างสิ้นเชิง คุณแม่แบร์นาร์ด์เล่าว่า “ดิฉันกลัวอย่างยิ่งว่า เธอจะประสาทเสียไปเลย! แดคนในเมืองร้อนเป็นสิ่งเลวร้ายมากสำหรับเธอ” คุณแม่มีความเห็นว่า บางทีการอยู่ในสำนักอื่นจะสบายกว่า สองเดือนต่อมามีจดหมายตอบเรื่องนี้ คุณแม่แบร์นาร์ด์ได้รับคำสั่งจากกรุงโรมให้ซิสเตอร์ลอเรนซินาไปอยู่ที่ซัวเถา นี้ไม่ใช่ทางออกที่คุณแม่แบร์นาร์ด์ต้องเห็นด้วยโดยไม่มีสิทธิคัดค้าน ท่านชี้ให้เห็นว่าสถานการณ์การเมืองในประเทศจีนระอุคุกรุ่นอยู่ บางคราวอธิการินีไม่อยู่ที่สำนัก ส่วนซิสเตอร์ผู้นี้คงเรียนภาษาจีนได้ยาก แต่ข้อโต้แย้งนี้ไม่ได้ผลปลายปี 1928 ซิสเตอร์ลอเรนซินาก็โดยสารเรือเพียงลำพังเดินทางเป็นเวลา 8 วัน ไปยังประเทศจีน

วันที่ 19 พฤษภาคม โรงเรียนเปิดภาคเรียนใหม่ได้ไม่นาน มาแตร์เดอิกี้ได้รับซิสเตอร์ใหม่คนหนึ่งคือซิสเตอร์มารี เทเรส มัทธิเออ (Marie Therese Mathieu) เป็นชาวฝรั่งเศสโดยกำเนิด เธอเดินทางมาจากสำนักของคณะอูร์สุลินที่ชวา เธอได้รับแต่งตั้งเป็นรองอธิการินี เธอได้รับการต้อนรับอย่างน่ายินดี แต่การปรากฏตัวของเธอไม่ได้ช่วยทำให้มาแตร์เดอิกี้สมความตั้งใจที่ต้องการจะมีซิสเตอร์สักคนที่สามารถสอนภาษาอังกฤษได้ วันที่ 9 มิถุนายน คุณแม่แบร์นาร์ด์จึงเขียนจดหมายถึงคุณแม่ซาวิเออร์ มาร์โต (Xavier Marteau) ที่กรุงโรม กล่าวว่า “ดิฉันขอให้คุณเข้าวิงวอนขอโปรดส่งซิสเตอร์สักคนที่สามารถสอนภาษาอังกฤษได้”

สเตอร์ชาวอังกฤษสักคนหนึ่งมาให้เรา หากว่าหาซิสเตอร์ชาวอังกฤษไม่ได้ ก็ขอชาวฝรั่งเศสที่พูดภาษาอังกฤษได้ดี เรากำลังต้องการจริง ๆ ค่ะ” คุณแม่รู้ว่าสำนักของคณะออร์สุลินในสยามเป็นสำนักที่ลำบากแห่งหนึ่ง ชาวคณะมีหลายสิ่งขัดกับความเป็นอยู่ของตนเช่น ดินฟ้าอากาศ และความขาดแคลน ต้องอยู่อย่างยากจนข้นแค้น “ไม่มีนมสด มีแต่นมกระป๋อง ไม่มีเนย ขนมปังก็มีน้อยมาก แต่พวกเราพอหาไข่ได้” คุณแม่แบร์นาร์ดีเรียนท่านว่า คุณแม่จะทำอย่างดีที่สุดที่จะให้ซิสเตอร์ผู้สมัครมาอยู่ที่มาแตร์เดอีได้อยู่ดีกินดี

อย่างไรก็ตาม ในไม่ช้า ดินฟ้าอากาศและอาหารที่ไร้คุณภาพสำหรับบำรุงร่างกายกลายเป็นเรื่องหนักหนาสาหัส ซิสเตอร์กาบริเอลซึ่งตั้งแต่แรกมาถึงก็ปรับตัวอยู่ในบ้านเมืองนี้ได้ยากก็ถูกส่งตัวเข้าโรงพยาบาล หมอเกรงว่าเธอจะเป็นไข้รากสาด อาการของเธอเนื่องมาจากเธอเคยเป็นโรคตับอักเสบมาก่อน ดับทำงานไม่ได้ดี อาจมีอันตรายถึงแก่ชีวิต การขาดบุคลากรแม้แต่คนเดียวก็ทำให้เกิดการสะดุดในงานซึ่งจะต้องรีบจัดสรรใหม่ คุณแม่แบร์นาร์ดีย้ายซิสเตอร์มาเรีย ลูอิซาไปอยู่กับซิสเตอร์อ็กเนสที่วัดกาลหวาร์ นี่เป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่ท่านสามารถทำได้ แม้ท่านจะรู้ว่าความขี้กลัวและเหนื่อยเนื่อยของซิสเตอร์ผู้นี้คงไม่สามารถช่วยซิสเตอร์อ็กเนสได้มากนัก

คุณแม่แบร์นาร์ดีเริ่มตระหนักได้ที่ละน้อยว่า มีเพียงซิสเตอร์ที่มีสุขภาพดีเยี่ยมทั้งทางกายและจิตใจ พร้อมกับจิตตารมณ์อันลึกซึ้งในความเชื่อเท่านั้นจึงจะสามารถทนรับความยากลำบากของสำนักในสยามได้ คุณแม่ได้เขียนถึงซิสเตอร์ท่านหนึ่งซึ่งคุณแม่เคยรู้จักตั้งแต่เป็นนวกชน ซึ่งเวลานั้นมีอายุ 55 ปีเธอผู้นั้นได้เขียนถึงคุณแม่แบร์นาร์ดีว่ายินดีจะมาอยู่ที่สยาม คุณแม่แบร์นาร์ดีเขียนตอบเธอไปทันทีว่า “อย่าคิดว่าซิสเตอร์จะเก็บเกี่ยววิญญูณได้อย่างที่เก็บเกี่ยวเมล็ดข้าวสาลีในทุ่ง งานของเราที่นี่หนักมากและขาดสิ่งประโลมใจ เราเพาะหวานด้วยน้ำตา!” แม้แต่คนที่แกร่งที่สุดก็ไม่อาจทนความทุกข์ทรมานนี้คุณแม่แบร์นาร์ดีบันทึกไว้ว่า ซิสเตอร์มารี เดอ ลูร์ดผู้มีใจเอื้อเฟื้อมองโลกในแง่ดีและมีวุฒิภาวะ ก็ยังมีช่วงเวลาซึมเศร้า เผอิญเธอได้รับความช่วยเหลือให้สามารถพุดจาได้อย่างอิสระกับท่านสังฆราชแปร์โรส ซึ่งในโอกาสเช่นนี้ คุณแม่แบร์นาร์ดีพยายามหาทางให้มีบ่อหย่ำที่จะสามารถทำได้

ความสัมพันธ์ระหว่างคณะออร์สุลินกับท่านสังฆราชแปร์โรสในเวลานี้เป็นไปดังที่คุณแม่คาดหวัง คุณแม่เห็นว่าท่านสังฆราชมีจิตใจเป็นผู้อภิบาลอย่างแท้จริง และในส่วนของท่านสังฆราชเองก็รู้สึกชื่นชมอย่างยิ่งในตัวอธิการินีคนใหม่ท่านนี้ วันที่ 6 สิงหาคม ท่านสังฆราชได้เขียนถึงคุณแม่แซงต์ฌอง มาร์แตง เพื่อแสดงความยินดีในการฉลองครบ 25 ปีของชีวิตนักบวชของคุณแม่ ท่านเล่าเรื่องเกี่ยวกับสำนักของคณะออร์สุลินในสยามเท่าที่ท่านได้รับรู้ จดหมายอันยืดยาวนั้นมีความว่า:

“ข้าพเจ้ามีข่าวดีที่จะเรียนคุณแม่เกี่ยวกับสำนักของท่านที่ก่อตั้งขึ้นในสยาม ตั้งแต่ระยะแรก ๆ ที่ประชาชน “ตั้งตา” นักเรียนก็เริ่มมาสมัครเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนเวลานี้มีจำนวนกว่าร้อยคน ในจำนวนนี้มีนักเรียนประจำ 15 คน จิตตารมณ์ของบ้านอยู่ในเกณฑ์ดีมาก เด็ก ๆ มี

ความสุข บิคารมาดาเฝ้ามองดูด้วยความชื่นชม ทั้งนี้ทำให้โรงเรียนมีชื่อเสียงแพร่ไปไกล ในไม่ช้าโรงเรียนจะขาดอาคารสถานที่ โดยเฉพาะที่สำหรับเด็กประจำ เรากำลังคิดว่า ต้องมีการขยายสถานศึกษาที่ปัจจุบันให้กว้างขวาง...

แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับขณะนี้คือ มีบุคลากรไม่พอ เราต้องการความช่วยเหลืออย่างยิ่งในเรื่องนี้ ชิสเตอร์ทั้งหลายก็มีศรัทธาในการทำงานของเธอ ข้าพเจ้าต้องพยายามเน้นให้พวกเธอทำงานแต่พอประมาณ และพักผ่อนให้พอ เวลานอนซึ่งพอเพียงสำหรับผู้ที่อยู่ในตะวันตก แต่กลับไม่เพียงพอสำหรับผู้อยู่ในประเทศที่มีอากาศเช่นนี้ คุณแม่แบร์นาร์ด์ได้รับความสำเร็จอย่างดียิ่ง ท่านอำนวยความสะดวกด้วยความมั่นคงและสุภาพ นับว่าท่านเป็นแบบอย่างอันทรงชีวิตของนักบวชและของฆราวาส ในตัวท่านผู้ที่เราได้เห็นการเป็นอธิการณีที่ดีเลิศ ข้าพเจ้ารู้สึกขอบคุณท่านอย่างสุดซึ้งที่ได้กรุณาส่งท่านผู้นี้มาให้เรา

เชื่อว่าเราจะผ่านพ้นอุปสรรคทั้งหมด แต่สุขภาพของชิสเตอร์หลายท่านก็ทรุดโทรม แม้จะไม่หนักหนา เรายังมีความลำบากในเรื่องหาครูสอนภาษาไทยด้วย สำหรับพวกเราซึ่งคุ้นกับชีวิตของการเป็นฆราวาส ไม่มีอะไรที่ทำให้เราตื่นตระหนกในสิ่งขัดข้องเล็ก ๆ น้อย ๆ เหล่านี้ในงานของพระเจ้า ความเจ็บปวดทั้งหมดจะสลายไปเมื่อเรามอบถวายทุกอย่างไว้ในพระหฤทัยของพระมหาไถ่”

จดหมายของท่านแปร์โรสเป็นข้อยืนยันว่าในชั่วเวลาไม่ถึงสองปี คุณแม่แบร์นาร์ด์สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุกล่งไปได้เพียงไร แทนที่จะมีชิสเตอร์เพียงสามท่าน ซึ่งคอยต้อนรับคุณแม่แบร์นาร์ด์ที่สำนักวัดกาลหวาร์อย่างกระตือรือร้นเมื่อเดือนธันวาคม ปี **1926** เวลานี้ชาวคณะอูร์สุลินมีชิสเตอร์ถึง **10** ท่าน และอีก **2** ท่านกำลังเดินทางมา คณะได้เปิดโรงเรียนแห่งใหม่พร้อมกับบำรุงโรงเรียนเดิมไว้ สิ่งสำคัญที่สุดคือสามารถประสานรอยร้าวที่เกิดขึ้นระหว่างท่านสังฆราชกับชาวคณะได้ จนบัดนี้ท่านสังฆราชถือว่าท่านเป็นบุคคลสำคัญที่สนับสนุนงานของคณะอูร์สุลิน อาศัยท่านแปร์โรสอยู่เบื้องหลังอย่างแข็งขันคุณแม่แบร์นาร์ด์ได้เขียนถึงกรุงโรมในเดือนพฤศจิกายน **1928** ขออนุมัติต่อเติมหอพักสำหรับนักเรียนประจำให้พอเพียงกับจำนวนเด็กที่กำลังเพิ่มขึ้น คุณแม่อธิบายว่า มีผู้ปกครองขอฝากเด็กมาอยู่ประจำเพิ่มขึ้น และท่านสังฆราชก็กล่าวว่าคณะอูร์สุลิน “จะปฏิเสธคำขอนั้น ไม่ได้เป็นอันขาด”

ระหว่างฤดูร้อนปีนั้น คณะอูร์สุลินก็ได้รับข่าวว่าจะมีชิสเตอร์ฆราวาสอีกสองท่านมาสยาม ตอนปลายปี **1928** แต่ความยินดีนี้ถูกขัดจังหวะด้วยการขาดชิสเตอร์กาบริเอล ผู้ซึ่งมีสุขภาพไม่ฟื้นตัวพอที่จะทำงานของคณะต่อไป ปลายเดือนตุลาคม เธอจำเป็นต้องกลับประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และแล้ววันที่ **19** พฤศจิกายน เวลา **10** นาฬิกา ชิสเตอร์ฆราวาสใหม่สองท่านคือ ชิสเตอร์เทเรสิตา ไทท์วูด

(Teresita Lightwood) และซิสเตอร์มาร์เกอร์ิต มารี เพน (Marguerite Marie Penn) ก็เดินทางมาจาก สิงคโปร์ถึงสยาม ซิสเตอร์เทเรสิตา มีร่างเล็กพอ ๆ กับชาวสยาม เธอสูงไม่เกิน 5 ฟุต เธอเข้าคณะออร์ดูลินที่เมืองอัปตัน (Upton) ประเทศอังกฤษเมื่ออายุ 16 ได้ถวายปฏิญาณตนตลอดชีวิต เมื่อเดือนสิงหาคม 1928 ได้อุทิศตนทันทีที่สมัครเป็นฆราวาส ซิสเตอร์มาร์เกอร์ิต มารี มาจากเมืองในประเทศฮอลันดา ได้สมัครเข้าคณะออร์ดูลินที่เมืองเวนราย (Venray) เมื่อปี 1918 การปฏิญาณตนตลอดชีวิตของเธอล่าช้าไปหลายปีเนื่องจากสำนักที่เวนรายเตรียมเข้าร่วมสหภาพโรมัน ในที่สุดเดือนเมษายน 1927 เธอก็ได้เข้าพิธีปฏิญาณตนตลอดชีวิต และสมัครเป็นฆราวาสทันที

ซิสเตอร์เทเรสิตารับหน้าที่การครัว ส่วนซิสเตอร์มาร์เกอร์ิต มารี เริ่มงานสอนที่โรงเรียนมาแตร์เดอี ถึงกระนั้นทั้งที่มีคนเพิ่มขึ้น แต่ดูเหมือนงานกลับไม่เบาลง ที่วัดกาลหว่าร์ก็รุ่นวายต่อไป เพราะมีความต้องการเพิ่มมากขึ้น คุณพ่อกฤษ-พระสงฆ์เจ้าอาวาส ต้องการให้ซิสเตอร์มาช่วยงานของวัดด้วย ความต้องการของท่านเจ้าวัดนี้คุณแม่แบร์นาร์ด์ออกปากถ่วงวาทันที ว่า "ไม่ได้! คุณแม่กังวลใจเรื่องซิสเตอร์อักแนสผู้ซึ่งกำลังเริ่มมีอาการเหนื่อยล้าที่ต้องตรากตรำมาตลอดระยะเวลาสี่ปี เธอเป็นโรคโลหิตจางและเครียดอย่างหนัก วันหนึ่งทุกคนตกใจเมื่อเห็นผืนสีดำผืนใหญ่ปรากฏขึ้นที่มือทั้งสองข้างของเธอ คุณแม่แบร์นาร์ด์แน่ใจว่า นั่นเป็นโรคเรื้อรังซึ่งเป็นโรคติดต่อกันในสยาม แต่หมอยืนยันว่ามันเป็นโรคผิวหนังธรรมดา ๆ ซึ่งใช้ยารักษาให้หายได้"

เนื่องจากมีเด็กชาวอิตาลีมาเรียนที่โรงเรียนมาแตร์เดอีมากขึ้น ซิสเตอร์มาเรีย ลูอิซาจึงถูกดึงตัวไปสองทาง คือสอนภาษาอังกฤษแก่เด็กชาวอิตาลีที่มาแตร์เดอีตอนเช้า และช่วยซิสเตอร์อักแนสดูแลเด็กกำพร้าที่วัดกาลหว่าร์ตอนบ่าย เมื่อมีโอกาสเมื่อไร คุณแม่แบร์นาร์ด์ก็พยายามแบ่งเบาภาระที่วัดกาลหว่าร์ โดยให้ซิสเตอร์คนหนึ่งหรือสองคนไปที่นั่น อยู่ช่วยสักวันหรือพักใหญ่ ๆ เด็กที่วัดกาลหว่าร์ส่วนมากเป็นคาทอลิก มีภูมิหลังที่เรียบง่ายและยากจนกว่าเด็กที่โรงเรียนมาแตร์เดอี หากไม่นึกถึงงานอันมากมาย ที่นั่นก็มีบรรยากาศสบาย ๆ ตามที่ซิสเตอร์มารี เดอ ลูร์ดเขียนถึงคุณแม่ของเธอในเดือนตุลาคมมีความว่า

ลูกเขียนหมายนี้ในห้องเรียนที่มีเด็ก 15 คน กำลังเล่นกัน คุณพ่อคุณแม่น่าจะ ได้มาเห็น ลูกรักที่จะทำงานกับเด็กจน ๆ ลูกเสียเคยเสมอเมื่อลูกต้องกลับไปหาบรรดา "เจ้าหญิง" นี่เป็นโรงเรียนอย่างที่คุณแม่จะได้เห็นตามหนังสือรายคาบ มาแตร์เดอีดำเนินงานตามแบบของโรงเรียนเมริซีในเมืองนิว โรแซล เพียงแต่บรรยากาศไม่อบอุ่นศรัทธาดังที่เป็นอยู่ในบ้านเมืองเรา ที่แรกลูกก็รู้สึกยากที่จะทำตัวให้คุ้นกับลักษณะเช่นนี้ แต่ก็ตระหนักได้นานมาแล้วว่าในการงานเยี่ยงนี้ คำพูดและการกระทำมีความหมายน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับพลังแห่งการภาวนา

ชาวคณะอูร์สุลินในสยาม เริ่มปีใหม่ 1929 ด้วยการเฝ้าคอยการมาเยือนของคุณแม่แซงต์ฌอง มาร์แตง มหาธิการณีอย่างใจจดใจจ่อ แต่ไม่ช้าก็ทราบว่าคุณตัดสินใจไปเยี่ยมอเมริกาเหนือ แทนที่จะมาที่นี่ แม่คุณแม่แบร์นาร์ด์ต้องการอย่างยิ่งให้มีบุคลากรของทางคณะมาเยี่ยมเพื่อสำรวจงานของสำนัก แต่ท่านก็ตอบปฏิเสธ เมื่อมีผู้แนะนำให้ชาวคณะจากอิน โดนีเซียมาเยี่ยมสำนักในสยาม คุณแม่ยืนยันว่าไม่มีประโยชน์เพราะผู้ันไม่รู้ภาษาทั้งไม่อาจจะพูดคุยกับพระสงฆ์ อย่างเป็นทางการใดก็ตาม ความหวาดเกรงที่แท้จริงของท่านคือ คนผู้นั้นอาจจะไม่ยอมรับมาตรฐานของสำนักสยามและจะพยายามให้เป็นแบบที่เป็นอยู่ในชาว คุณแม่สรุปว่า “ชาวยอมรับสิ่งที่ไม่ใช่แบบซอลันดาได้ยาก” ท่านกล่าวต่อไปว่าท่านรู้สึกเสียใจที่สำนักในชาวไม่ยอมมอบความช่วยเหลือทางวัตถุแก่สำนักในสยาม

ขณะที่คุณแม่แบร์นาร์ด์เป็นกังวลด้านการเงินและห่วงใยคุณแลซิสเตอร์ทุกคน ซิสเตอร์ราฟาเอลซึ่งดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนมาแตร์เดอีอย่างเป็นทางการก็กังวลเป็นอันดับแรกว่าคณะอูร์สุลินจะดำเนินงานในด้านการศึกษาต่อไปอย่างไร เดือนมกราคม 1929 ท่านได้เขียนจดหมายเล่ารายละเอียดถึงคุณแม่แซงต์ฌอง มาร์แตง เรียนให้ท่านทราบถึงสถานการณ์ของโรงเรียน ท่านได้ลำดับความกังวลเกี่ยวกับเรื่องเด็กนักเรียนพอ ๆ กับที่กังวลเรื่องครูอย่างกระตือรือร้นและพินิจพิเคราะห์

ปัญหาใหญ่ที่สุดที่ซิสเตอร์ราฟาเอลกล่าวถึงดูเหมือนจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรที่ต้องให้เด็กเรียนอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยทั้งภาษาฝรั่งเศสและอังกฤษ แต่โรงเรียนไม่มีบุคลากรพอเพียงสำหรับงานสอนนี้ เธอจึงเห็นว่าไม่ถูกต้องที่จะรับนักเรียนหากว่าทางโรงเรียนยังไม่สามารถให้ได้ตามที่คาดหวังและไม่ยุติธรรมแก่ครูที่ต้องทำงานหนักเกินตัว จนไม่สามารถเตรียมการสอนหรือตรวจแก้งานของเด็กได้ดีเท่าที่ควร

แน่นอนว่าปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือ ภาษาและวัฒนธรรมที่สับสนปนเปดั่งที่ซิสเตอร์มารี เดอลูร์ด ได้กล่าวไว้ในจดหมายถึงคุณแม่ของคุณแม่ของเธอระหว่างฤดูใบไม้ผลิปี 1929 ความว่า:

โรงเรียนของเราเป็นสถานที่ที่น่าฉงนสนเท่ห์! ขณะที่ถูกเฝ้าดูเด็กเดินแถวผ่านไป ทำให้คิดถึงออคัมในสวนสวรรค์ เมื่อพระเจ้าทรงให้สัตว์ต่าง ๆ เดินผ่านเขาไปชนิดละคู่! ในแถวของเด็กชั้นเล็กของเรา นำมาด้วยเด็กชาวอิตาลีที่มีชีวิตชีวาคนหนึ่งคู่มาพร้อมกับเด็กชาวอังกฤษที่ซุกซน ตามมาด้วยเด็กชาวเดนมาร์กอีกสี่คน ต่อมาเป็นเด็กชาวอเมริกันตัวเล็ก ๆ จากเมืองคลีฟแลนด์ ถัดมาเป็นเด็กอินเดียตัวเล็ก ๆ มีผิวดำล่ำแปดตา สวมกางเกงผ้าซาตินสีน้ำเงินสดและสวมเสื้อสีขาว นอกจากนี้เด็กเหล่านี้มีเด็กชายหญิงเล็ก ๆ ชาวฝรั่งเศส มีเด็กชาวจีน ชาวจีนและชาวไทย เด็กหญิงที่โตหน่อยรู้ภาษาอังกฤษบ้าง แต่ไม่รู้ภาษาไทย บางคนรู้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษบ้าง แต่เด็กจีนไม่รู้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ลองวาดภาพดูสิคะว่า เราจะจัดเกรดการศึกษาให้เด็กเหล่านั้นได้อย่างไร!

น่าประหลาดใจอยู่บ้างที่กลุ่มเด็กมีสิ่งแตกต่างกันเช่นนี้ ซิสเตอร์ราฟาเอลจึงมีความกังวลเกี่ยวกับคุณภาพในการสอนว่าจะทำได้อย่างไร ส่วนคุณแม่แบร์นาร์ด มีความโน้มเอียงไปในทางท่อมเพ่งเข้าสู่เรื่องใดก็ตามที่ท่านเห็นว่ามีความสำคัญ ซึ่งบางที่ท่านก็ไม่เคยคิดว่าทรัพยากรที่มีอยู่นั้นพอหรือไม่ ซิสเตอร์ราฟาเอลมีความสุขรอบคอบ เธอจะตรวจสอบอย่างพิถีพิถัน ทั้งในด้านจุดหมายและวิธีการ ซึ่งอีกหกปีต่อมาจะคอยถ่วงดุลซึ่งกันและกันในตำแหน่งของผู้บริหาร

ระหว่างความสุขุมไตร่ตรองของซิสเตอร์ราฟาเอล และคำรบเร้าร้องขอของคุณแม่แบร์นาร์ด ทางกรุงโรมก็ตระหนักดีถึงความจำเป็นต้องเพิ่มจำนวนบุคลากร วันที่ 5 มิถุนายน 1929 อันเป็นวันก่อนฉลองพระหฤทัยศักดิ์สิทธิ์ของพระเยซูเจ้า ซิสเตอร์คณะออร์สุลินี่ท่านก็มาถึงสยาม ท่านเหล่านี้เป็นบุคลากรที่มีเชื้อชาติต่างกันตามที่คุณแม่แบร์นาร์ดคาดหวังไว้คือ เป็นชาวฝรั่งเศสสองท่าน และชาวอังกฤษสองท่าน ซิสเตอร์เจมมะ ฟินี (Gemma Feeney) มีอายุมากที่สุดในกลุ่ม เธอเกิดที่เมืองคิลเคนนี (Kilkenny) ประเทศไอร์แลนด์ เมื่อปี 1893 ศึกษาวิชาดนตรีที่ The Royal College of Music ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 เธอทำงานในหน่วยแพทย์สนาม และในปี 1916 ได้รับอิสริยาภรณ์ (ระดับ St. John's Ambulance Medal) เป็นเกียรติแก่ผลงานของเธอ ปีถัดมาเธอได้สมัครเข้าคณะออร์สุลินี่ที่เมืองคริว (Crewe) ซึ่งเป็นมูลนิธิของอังกฤษภาคตะวันตกเฉียงเหนือซึ่งดำเนินงานโดยชาวฝรั่งเศสพลัดถิ่นมาจากเมืองรูออง (Rouen) เมื่อปี 1907 ณ ที่นี้ซิสเตอร์เจมมะได้เข้าพิธีถวายปฏิญาณตนตลอดชีวิตเมื่อเดือนพฤษภาคม ปี 1922 ต่อมาเธอได้รับหน้าที่นวกาจารย์และอธิการิณีที่ออกซฟอร์ด ก่อนจะอาสาสมัครมาอยู่ ณ สำนักคณะออร์สุลินี่ในสยามในปี 1929 ส่วนซิสเตอร์ฟรังซิส เซเวียร์ จอห์นสัน (Francis Xavier Johnson) นั้น เป็นชาวอังกฤษคนที่สอง มีข้อมูลเกี่ยวกับเธอเพียงเล็กน้อย ทราบแต่ว่าเธอได้ถวายตัวชั่วคราวได้ไม่นานก่อนเธอเดินทางมาสยาม

ซิสเตอร์แบร์นาเด็ต ฟาร์เจต (Bernadette Farget) ยังไม่ได้เข้าพิธีปฏิญาณตนตลอดชีวิต เธอเกิดที่เมืองออบินยิ (Aubigny) เมื่อปี 1905 เข้าสู่นวกสถานในเมืองทูร์เน เมื่ออายุ 20 เข้าพิธีปฏิญาณตนชั่วคราวที่เมืองโบยงซีเมื่อปี 1927 ซิสเตอร์คนที่ 4 คือ ซิสเตอร์เวโรนิก ปูแตรง (Veronique Poutrain) เกิดปี 1904 ในเมืองเล็ก ๆ ชื่อครัวซิลย์แวงเมืองคาเล (Croisilles, Pas de Calais) ซึ่งถูกทำลายย่อยยับระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 เธอได้เข้านวกสถานทีลาร์บาเลอติแอร์ (L'Arbaletiere) เมื่อปี 1923 และได้ถวายปฏิญาณตนตลอดชีวิตที่เมืองอาร์ราส (Arras) เมื่อวันที่ 4 เมษายน 1929 ได้มาสยามหลังจากเข้าพิธีถวายปฏิญาณ ๑ ปีได้เพียงหนึ่งเดือน

ซิสเตอร์ทั้งสี่ท่านล้วนเป็นบุคคลที่คุณแม่แบร์นาร์ดคาดหวังไว้คือ ยังสาว เตรียมตัวมาเป็นอย่างดี คล่องแคล่วและกระตือรือร้น ซิสเตอร์เจมมะ ซิสเตอร์เวโรนิก และซิสเตอร์ฟรังซิสนั้น คุณแม่แบร์นาร์ดให้อยู่ที่มาแตร์เดอี ส่วนซิสเตอร์แบร์นาเด็ตผู้ซึ่งระบุความต้องการไว้ตั้งแต่เริ่มแรกได้ไปอยู่ที่โรงเรียนโรซารีวัดกาลหว่าร์ เพื่อช่วยซิสเตอร์อ็กเนสผู้มีภาระหนักเกินตัว

เดือนสิงหาคมปีนั้น คณะอัครทูตก็ทราบว่า คุณแม่แบร์นาร์ด์ได้รับแต่งตั้งอีกคำรบให้เป็น อธิการิณี และซิสเตอร์เทเรส มัทธิเออเป็นรองอธิการิณีเลขานุการ และที่ปรึกษาและผู้ตักเตือน⁶ ซิสเตอร์เทเรส แมร์แตนส์ เป็นเหรียญกษาปณ์ ส่วนซิสเตอร์ราฟาเอลจะเป็นผู้อำนวยการ โรงเรียนมาแตร์ เดอต่อไป คุณแม่แบร์นาร์ด์ตั้งใจให้ซิสเตอร์เจมมะเป็นอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ แม้ว่าคุณแม่แบร์นาร์ด์ตั้งใจให้ซิสเตอร์มารี เดอ ลูร์ด ไชมอนส์ รับตำแหน่งนี้ ในที่สุดท่านก็สรุปว่า “ซิสเตอร์มารี เดอ ลูร์ด เก่งในการสอน แต่เธอยังตื่น ๆ ต่องาน เกินที่จะรับหน้าที่ทั้งโรงเรียน อีกอย่างคือเธอเป็น ชาวอเมริกัน คนไทยอยากได้ครูเป็นชาวอังกฤษมากกว่า

ความผิดหวังของคุณแม่แบร์นาร์ด์ที่ไม่ได้รับการเยี่ยมชมของคุณแม่แซงต์ฌอง มาร์แตง บรรเทาลง โดยมีข่าวว่าดูไบไม้ผลิปีหน้า คือปี 1930 คุณแม่มารี โรเซลิน เอรองด์ (Marie Roseline Herand) เลขธิการคณะ และคุณแม่เซเวียร์ ดัตติง (Xavier Duttig) ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะที่ปรึกษา ของคณะอัครทูต จะมาเยี่ยมสำนักกรรมทูตต่าง ๆ ทางตะวันออก สภาพทางด้านวัตถุที่โรงเรียน โรซารียังเป็นเรื่องขุ่นใจของคุณแม่แบร์นาร์ด์ ท่านได้เขียนถึงคุณแม่ซาวิเออร์ มาร์โต ซึ่งเวลานั้นอยู่ที่ เมืองกัลเวสตัน รัฐเท็กซัส กับคุณแม่แซงต์ฌอง มาร์แตง มีข้อความตอนหนึ่งว่า “ดิฉันแทบจะสิ้นใจ เมื่อได้เห็นท่าทีตกอกตกใจของคุณแม่โรเซลิน เมื่อท่านเห็นว่าซิสเตอร์ของเราอยู่กันได้อย่างไรที่วัด กาลหวาร์”

ที่จริงก่อนการมาเยี่ยมของคุณแม่ทั้งสองไม่นานนัก สิ่งต่าง ๆ ก็ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมายที่ วัดกาลหวาร์ วันที่ 30 เมษายน คุณแม่แบร์นาร์ด์ได้เขียนถึงกรุงโรมว่า โครงการต่าง ๆ กำลังรุดหน้า เกี่ยวกับเรื่องที่ดินที่วัดกาลหวาร์ โดยแบงก์สยาม (Bank of Siam)⁷ จะซื้อที่ดินโดยจ่ายเงินเต็มราคา ให้ ที่จริงคุณแม่ถือว่าการเปลี่ยนแปลงที่ดีเพราะเงินรายได้ โบสถ์ (ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดิน) จะได้นำไปซื้อที่แปลงใหม่ และก่อสร้างอาคารที่เหมาะสมกว่านี้ในทำเลที่ดีกว่า ขณะเดียวกัน เด็กกำพร้า ก็ให้ซิสเตอร์คณะภคินีเซนต์ปอล ๆ รับไปดูแล ระหว่างนั้นซิสเตอร์อักแนสและซิสเตอร์ลูอิซาก็ย้าย มาอยู่ที่โรงเรียนมาแตร์เดอ และนั่งรถไปวัดกาลหวาร์ทุกเช้า คุณแม่แบร์นาร์ด์ซึ่งมักกังวลเสมอ เกี่ยวกับเรื่องชาวคณะต้องแยกกันอยู่ ได้สรุปท้ายจดหมายว่า “ดีทีเดียวค่ะที่เป็นเช่นนั้น”

อย่างไรก็ตาม ซิสเตอร์แบร์นาดีต ผู้ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องดูแลเด็กกำพร้าอีกต่อไปเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นเรื่องปวดร้าวใจอย่างหนึ่ง ในจดหมายฉบับหนึ่งที่เธอเขียนถึงคุณแม่แซงต์ฌอง มาร์แตง ท่านเขียนว่า:

6 ในคณะนักบวชจะมีคณะที่ปรึกษา และที่ปรึกษาคณะหนึ่งจะทำหน้าที่เตือน ให้ความเห็นคัดง้างอธิการ

7 คือธนาคารสยามกัมมาจล หรือไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน นับเป็นธนาคารแห่งแรกของ ประเทศไทย

ดิฉัน ไม่อาจซ่อนความรู้สึกของดิฉันไว้ได้ คุณแม่ที่เคารพ ดิฉันรู้สึกทรมานใจอย่างยิ่งที่เห็นเด็กกำพร้าของเราต้องจากไป วันจันทร์ถัดจากวันฉลองปาสกา ดิฉันมาที่มาแตร์เดอีซึ่งมีงานต่าง ๆ รอดิฉันอยู่ ความคิดถึงเด็กกำพร้าที่นำสงสารเหล่านั้นก็เข้ามารุมเร้า ดิฉันนึกถึงคติประจำใจของตัวเองที่ว่า “ยอมรับทุกสิ่งไม่ว่าจะเป็นสิ่งใด” ดิฉันจึงมีความสุขที่นี้ อันเป็นที่ที่พระเจ้าทรงมีพระประสงค์ให้มาอยู่

ถึงแม้จะไม่มีสิ่งใดเปลี่ยนแปลงที่วัดกาลหว่าร์ ซิสเตอร์แบร์นาเด็ตก็จะถูกเรียกตัวกลับไปมาแตร์เดอีอยู่แล้ว เพราะฤดูร้อนปีนั้น เธอกำลังเตรียมตัวเข้าพิธีปฏิญาณตนตลอดชีวิตระหว่างเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม เธอต้องถือปฏิบัติฝึกการถวายตัวตามแบบของคณะแห่งกรุงปารีส (**Profession Exercises of the Congregation of Paris**) วันที่ 31 สิงหาคม เริ่มเข้าเฝ้ายามเป็นเวลา 8 วันเพื่อเตรียมถวายตัว... นี่เป็นพิธีครั้งแรกของคณะออร์สุลินในสยาม ซึ่งประกอบพิธีนี้ ณ วันที่ 8 กันยายน

ไม่มีการร้องขอให้ซิสเตอร์แบร์นาเด็ตเข้าพิธีอันสง่างามนี้ ซิสเตอร์ที่อยู่ในระหว่างช่วงเวลากวายนวศักราชคือซิสเตอร์ฟรังซิส เซเวียร์ จอห์นสัน ไปได้ไม่ค่อยดีนัก คุณแม่แบร์นาร์ด์มีโครงการให้ซิสเตอร์ฟรังซิส รับหน้าที่สอนภาษาอังกฤษ แต่ท่านก็ประสบความสำเร็จที่จริงซิสเตอร์ฟรังซิสเป็นคนว่าง่ายและศรัทธา แต่เธอก็แสดงออกให้เห็นแต่แรกว่าเธอไม่ชอบการสอนหนังสือ คุณแม่แบร์นาร์ด์เขียนในจดหมายว่า “เธอทำให้ดิฉันเป็นห่วงมาก” นอกจากเธอกลัวห้องเรียนแล้ว คุณแม่เธอยังสงสัยอย่างหนักเกี่ยวกับกระแสเรียกของตนเอง “ดิฉันได้พยายามทำทั้งหมดเท่าที่ทำได้เพื่อช่วยเธอ แต่ถ้ายังเป็นเช่นนี้ เธอต้องเขียนถึงคุณแม่เองค่ะ เพื่อเปิดใจของเธอเรียนคุณแม่ให้ทราบ” คุณแม่แบร์นาร์ด์เรียนเรื่องนี้แก่คุณแม่แซงต์ฌอง มาร์แตง

ตุลาคมเป็นเดือนที่มาแตร์เดอีมีงานมากมายเป็นพิเศษ วันที่ 10 ตุลาคม สมเด็จพระราชินีอัครราชกุมารีได้เสด็จพร้อมข้าราชการบริพารมาเยี่ยมโรงเรียนมาแตร์เดอี ซึ่งพระธิดาของท่านสององค์ทรงเป็นนักเรียนที่นี้ สมเด็จพระเจ้าจอร์จที่ 4 แห่งเดนมาร์กกลับจากยุโรป ท่านได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระสันตะปาปาด้วย ท่านได้ทรงมอบสายประคำที่เสกโดยพระสันตะปาปาเป็นของขวัญแก่ซิสเตอร์เพื่อแสดงความขอบคุณที่ซิสเตอร์ได้ให้การศึกษาดุสิตแก่เด็กชาวสยาม การเสด็จมาเยี่ยมโรงเรียนมาแตร์เดอีคราวนี้ไม่เพียงเป็นเกียรติแก่โรงเรียนเท่านั้น คุณแม่แบร์นาร์ด์หวังว่ายังช่วยให้โรงเรียนได้รับความนิยมนิยมชมชอบจากชนชั้นสูงด้วย

ขณะที่โรงเรียนมาแตร์เดอีดำเนินงานมาได้เป็นปีที่ 3 ชาวคณะออร์สุลินก็ได้รับทุกสิ่งดังที่หวัง การแยกกันอยู่ของคณะก็หมดไป เพราะได้ปีติงานเด็กกำพร้าที่วัดกาลหว่าร์ เวลานี้จึงมีซิสเตอร์รวมทั้งหมด 16 ท่าน ทะเบียนนักเรียนโรงเรียนมาแตร์เดอีมีจำนวนมากกว่าร้อยละ 10 จำนวนเด็กประจำก็เพิ่มขึ้นทุกภาคเรียน ซิสเตอร์ลอเรนซินาถูกย้ายไปอยู่ประเทศจีน ซึ่งคุณแม่แบร์นาร์ด์หวังว่าเธอจะมีความสุขที่ประเทศนั้น ซิสเตอร์แบร์นาเด็ตได้เข้าพิธีถวายตัวปฏิญาณตนตลอดชีวิตในพิธี

อันสง่างามที่ชาวคณะสามารถจัดได้ ชิสเตอร์อัครแมตมีเด็กสาวสามคนจากวัดกาลหว่าร์ สนใจสมัคร เป็นชิสเตอร์ทำงานบ้านและที่โรงเรียนมาแตร์เดอี มีนักเรียนชาวสยามที่สำคัญที่สุดคนหนึ่งคือคุณลู ซี ทรรทรานนท์ซึ่งแสดงออกให้เห็นว่า เธอได้รับกระแสเรียกให้เป็นชิสเตอร์คณะอัครสุลิน

แน่นอนคณะอัครสุลินยังมีปัญหาอยู่ แม้โรงเรียนจะประสบความสำเร็จ สภาพทางการเงินก็ ยังเป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวัง “เราดำรงอยู่ได้โดยฝากไว้ในพระหัตถ์พระเจ้า” คุณแม่แบร์นาร์ดีเขียน ถึงคุณแม่แซงต์มอง มาร์แตง ดังนี้ “เราฝากความหวังไว้ในพระองค์แบบคนตาบอด... เราอยู่ได้ด้วย ปาฏิหาริย์ของพระองค์ แต่พระเจ้าทรงมีพระทัยดี” โรงเรียนยังมีบุคลากรไม่เพียงพอ กระแสเรียก ของชิสเตอร์ฟรังซิส เซเวียร์ยังเป็นปัญหามากขึ้น ชิสเตอร์เทเรส มัทธิเออ ต้องกลับไปประเทศของ เธอเนื่องจากสุขภาพไม่ดี จึงทิ้งให้คุณแม่แบร์นาร์ดีขาดผู้ช่วย ถึงกระนั้น เมื่อระลึกถึงสิ่งที่ท่านได้ พบเห็นเมื่อครั้งที่เพิ่งจะมาถึงสยาม เมื่อธันวาคม ปี 1926 (ได้เห็นสภาพอันน่าอนาถซึ่งชิสเตอร์สาม ท่านและเด็กกำพร้าต้องทนอยู่ ทั้งงานก็หนักเกินกำลัง รวมถึงความไม่ลงรอยระหว่างชิสเตอร์และ ท่านสังฆราช) เมื่อได้เห็นสิ่งที่ชาวคณะได้ทำสำเร็จลุล่วงไปในช่วงเวลา 4 ปีถัดมา คุณแม่ก็รู้สึกดุดังปาฏิหาริย์มากมายในช่วงเวลาอันสั้นเช่นนี้! ความคิดนี้ยังทำให้การมองโลกแง่ดีของท่าน โผผิน งานธรรมชาติทั้งหมดในสยามอยู่ตรงหน้าแล้ว จะมีสิ่งใดเล่าที่พระเป็นเจ้าผู้ทรงไว้ซึ่งฤทธานุภาพจะ ไม่ทรงโปรดให้สำเร็จในอนาคต!